

LUNNER
Kommune
KOMMUNE

EVALUERING AV POLITISK ORGANISERING I LUNNER KOMMUNE

Innhold

1	Innledning	2
1.1	Oppdrag	2
1.2	Mandat.....	2
1.3	Politisk behandling og framdrift	2
1.4	Arbeidsform	3
1.5	Disposisjon	3
2	Sammendrag	4
3	Sentrale bestemmelser	5
4	Litt historie.....	6
5	Dagens organisering	8
5.1	Politiske organer	8
5.2	Delegasjonsbestemmelser	8
6	Erfaringer med dagens organisering	10
6.1	Spørreundersøkelse.....	10
6.2	Fordeling av saker	11
6.3	Møteaktivitet	11
6.4	Frammøte	12
7	Økonomi.....	12
7.1	Folkevalgtgodtgjørelse	12
7.2	KOSTRA.....	12
7.3	Regnskap hittil i år	13
8	Evaluering	14
9	Anbefalinger	15
10	Vedlegg	16
10.1	Resultat av spørreundersøkelse	16
10.2	Idé-dugnad i kommunestyret 16.1.2014.....	16
10.3	Godtgjøring folkevalgte.....	16
10.4	Reglement for delegering av myndighet i Lunner kommune	16

1 Innledning

1.1 Oppdrag

Kommunestyret behandlet i sitt møte den 24.10.2011, sak 71/11, endret politisk organisering fra ny valgperiode i 2011. Følgende vedtak ble fattet:

1. Ny politisk organisering gjennomføres i henhold til vedlagte saksutredning.
2. Delegasjonsreglement og reglementer utarbeides og legges frem for politisk behandling i første møte 2012.
3. Endret politisk organisering skal evalueres senest høsten 2013.

1.2 Mandat

Kommunestyret vedtok i sak 78/13 følgende mandat for evalueringen av den politiske organiseringen:

- Følgende elementer skal inngå i evalueringen av kommunestyret, formannskapet, Organ for trepartssamarbeid og komiteene:
 - Myndighet, herunder delegasjonsbestemmelser
 - Sammensetning/antall
 - Politiske påvirkningsmuligheter
 - Arbeidsomfang (politisk og administrativt)
 - Møtehyppighet
 - Økonomi

Evalueringen skal bygge på innsamling av fakta og ved bruk av spørreundersøkelse.

- Det skal fremmes forslag til eventuelle endringer i den politiske organiseringen.

1.3 Politisk behandling og framdrift

Tid	Organ	Innhold
26.9.2013	Kommunestyret	Fastlegging av mandat, organisering og framdrift
24.10.13	Gruppeledermøte	Vedtar opplegg for evaluering (problemstillinger og spørreundersøkelse)
21.11.13	Kommunestyret	Gjennomfører evaluering i sine møter ved drøfting av gitte problemstillinger og spørreundersøkelse
2.12.13	Gruppeledermøte	Status i arbeidet, signaler i det videre arbeidet
12.12.13	Kommunestyret	Idedugnad
6.2.14	Gruppeledermøte	Innstillinger til kommunestyret i forhold til evaluering og forslag til justering av politisk organisering
20.2.14	Kommunestyret	Behandling av evalueringen og forslag til justering av politisk organisering

1.4 Arbeidsform

Det vises til ovenstående pkt. som beskriver politiske behandling og framdrift. Gruppeledermøte skal være styringsgruppe for evalueringsarbeidet. Det vil mellom hver av de politiske behandlingene gjøres et administrativt arbeid. I dette arbeidet vil følgende arbeidsgruppe være ansvarlig:

Ordfører Harald Tyrdal

Rådmann Tore M. Andresen

Fagleder Jenny Hemstad

Rådgiver Anne Grønvold

1.5 Disposisjon

Utredningen er bygd opp etter samme mal som kommunedelplanene. Unntak er at statistikk er innarbeidet i kapittel 5 som beskriver status for dette området.

- Kapittel 2 er et sammendrag av utredningens konklusjoner.
- I kapittel 3 beskrives sentrale føringer som lover, forskrifter og andre vedtak som kommunen må forholde seg til på området.
- Kapittel 4 beskriver politiske organiseringer vi har hatt tidligere.
- Kapittel 5 beskriver hvordan dagens politiske organisering.
- Kapittel 6 beskriver hvordan dagens organisering oppleves.
- Kapittel 7 setter fokus på de økonomiske konsekvensene ved politisk organisering.
- Kapittel 8 belyser oppsummerer sterke og svake sider ved dagens organisering
- Kapittel 9 anbefaler framtidig politisk organisering

2 Sammendrag

I tråd med vedtatt mandat og gjennomføringsplan legges det fram en evaluering og et forslag til justering av den politiske organiseringa i kommunestyrets møte 20. februar 2014.

Evalueringen bygger på en spørreundersøkelse i kommunestyret 21. november 2013, informasjon nedfelt i denne rapporten og en ide-dugnad i kommunestyret 16. februar 2014.

En del forhold har det vist seg å være stor enighet om. Det gjelder gjennomføring av møter og den tekniske tilretteleggingen av disse. Dette er kommunestyret entydig fornøyd med..

En annen sak som det har vist seg å være stor enighet om, er at det er hensiktsmessig å nedlegge Næringskomiteen for så å opprette et Næringsforum isteden. Dette vil kunne fungere som et samarbeidsorgan hvor både politikere, næringsliv og administrasjon kan arbeide for utvikling av næringslivet. Organet vil også være et høringsorgan for relevante saker.

Gruppeledermøtet, som er styringsgruppe for denne evalueringen, har fremmet innstilling overfor kommunestyret i denne saken. Det vises til anbefalt organisering i rapportens kapittel 9. Dette er en anbefaling som, med unntak av endringer i forhold til Næringskomiteen, viderefører dagens organisering. Det innebærer at formannskapet opprettholder sin funksjon som planutvalg og vi har tre kommunestyrekomiteer. Dette er Oppvekst- og Kulturkomiteen, Helse- og Omsorgskomiteen og Eiendom- og Infrastrukturkomiteen.

3 Sentrale bestemmelser

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) har følgende formålsparagraf:

«Formålet med denne lov er å legge til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling. Loven skal også legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.»

Lovens kapittel 2 inneholder bestemmelser om de kommunale organene. Følgende kan trekkes fram:

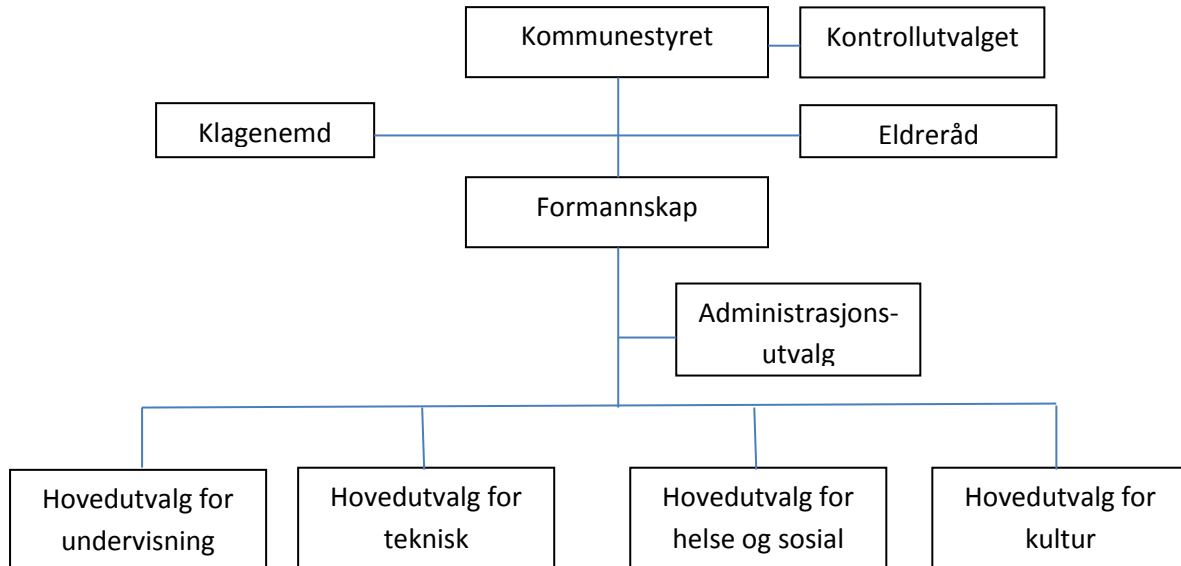
- Når kommunen har innbyggertall over 5 000 men ikke 10 000 skal medlemstallet i kommunestyret være minst 19
- Kommunestyret skal selv velge et formannskap som har minimum 5 medlemmer. Disse velges for 4 år
- Formannskapet skal behandle forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak.
- Kommunestyret kan selv opprette faste utvalg. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet.
- Kommunestyret kan opprette komiteer (§10.6) til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv. (I Lunner har vi kalt dette ad-hoc utvalg.) Disse kan delegeres myndighet i enkeltsaker.
- Kommunestyret kan opprette kommunestyrekomiteer (§10a). Komiteene skal ha minst tre medlemmer og kan ikke gis avgjørelsesmyndighet.
- Kommunestyret kan selv omorganisere og legge ned utvalg og komiteer
- Kommunestyret kan selv opprette styre for kommunale institusjoner. Disse skal ha minst tre medlemmer.
- Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på deres vegne.

Lovens kap. 4 §25 inneholder fastlegger at det i alle kommuner skal opprettes ett eller flere partssammensatte utvalg. Dette kan være et administrasjonsutvalg eller en annen ordning. En annen ordning må ha oppslutning fra minst tre fjerdedeler av de ansatte.

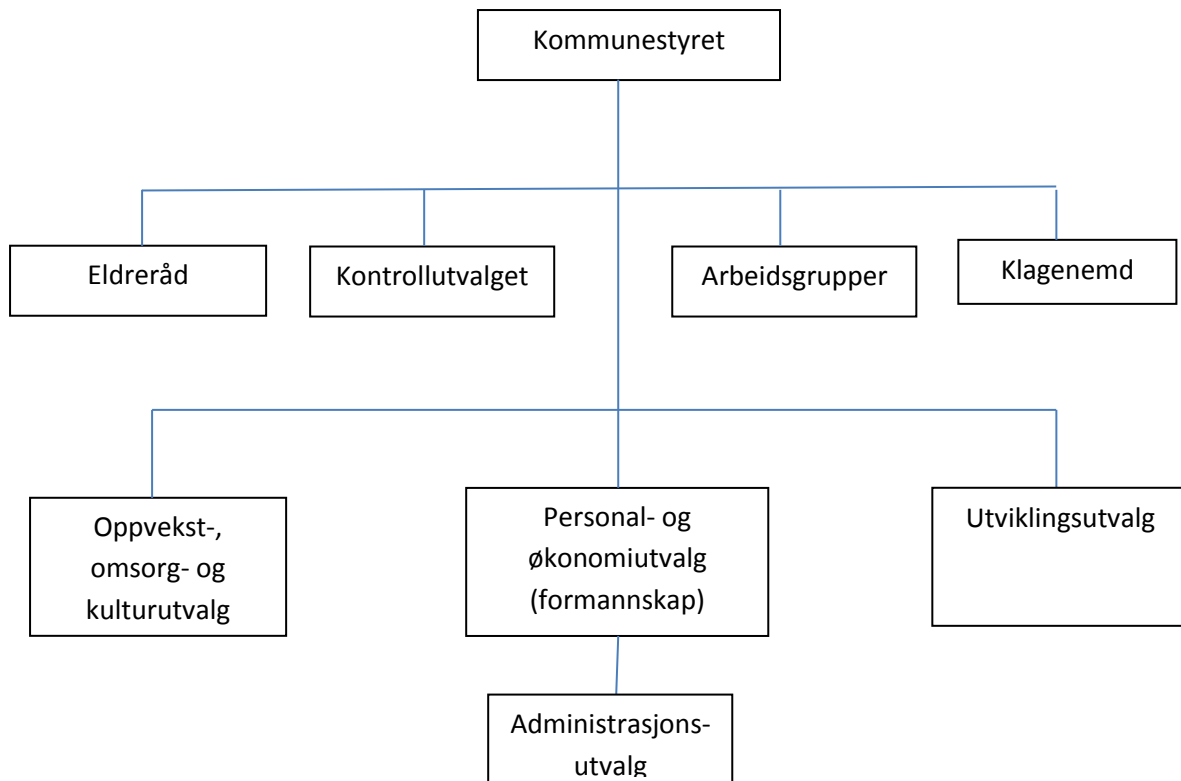
Forvaltningsloven §28 fastlegger at kommunestyret, formannskapet eller ett eller flere særskilte klageorgan kan være klageinstans.

4 Litt historie

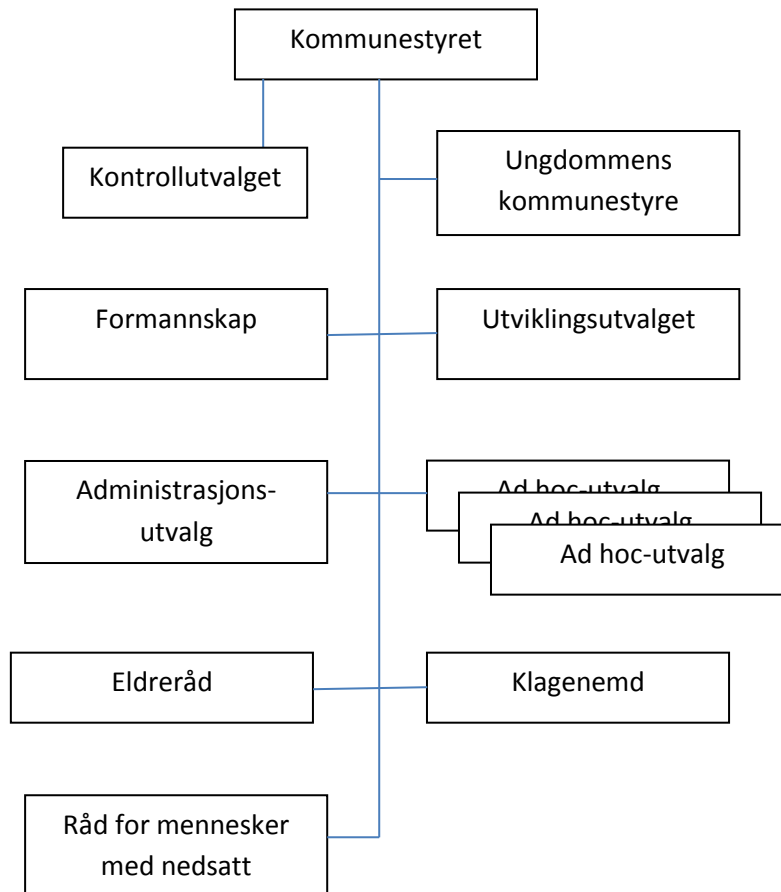
Fram til det såkalte «Pilotkommuneprosjektet» i 1992 var det en politisk organisering etter hovedutvalgsmodellen. Dette kan illustreres som følger:

Fra 1.1.1992 ble følgende organisering vedtatt:

Det neste kartet over politisk organisering ser ut til å være følgende:

Ad hoc-utvalg ble i en periode oppnevnt knyttet til å etablere våre seks kommunedelplaner. Dette var et omfattende arbeid, hvor politikerne gjennom mange møter i ad hoc-utvalgene ble involvert i planarbeidet. Ad hoc-utvalg ble også brukt på andre konkrete saker. Utredning av alternativ lokalisering av skytebane er eksempel på dette.

Etter dette hadde vi en organisering hvor endringen i hovedsak var at vi gikk bort fra ad hoc-utvalg og isteden opprettet plangrupper knyttet til den enkelte kommunedelplan.

5 Dagens organisering

5.1 Politiske organer

Kommunestyret vedtok i sitt møte 24.10.2011 sak 71/11 følgende politiske organisering:

Følgende kan nevnes særskilt i forhold til valg av organisering:

- Formannskapet har seg tillagt funksjonen som planutvalg. Det vil si at formannskapet behandler alle saker etter plan- og bygningsloven. Ett unntak er kommunedelplanene som går til behandling i komiteene. Komiteene innstiller direkte til kommunestyret.
- Organ for trepartssamarbeid er et partssammensatt utvalg opprettet med hjemmel i kommuneloven §25. Organet består av 3 politikere valgt blant formannskapetets medlemmer, tre representanter for de ansatte og tre representanter fra administrasjonen.

5.2 Delegasjonsbestemmelser

Kommunestyret vedtok i sitt møte 14.2.2013 sak 5/13 Reglement for delegering av myndighet i Lunner kommune.

Til grunn for dette reglementet ligger speilvendingsprinsippet. Dette innebærer at myndighet er delegert selv om vedkommende lov ikke er nevnt i "Reglement for delegering av myndighet i Lunner kommune". Anvendelse av speilvendingsprinsippet betyr at delegering fra politisk nivå til rådmannen gir rådmannen fullmakt til å treffe avgjørelse i alle saker som etter kommunelovens § 23 nr. 4 og § 24 nr. 1 kan delegeres til rådmannen.

Formannskapet delegeres myndighet innenfor dets definerte ansvars- og arbeidsområde, jfr. reglementet, der den aktuelle loven ikke sperrer for delegering fra kommunestyret. Gjelder også saker av prinsipiell karakter hvis ikke annet er fastsatt i delegeringsbestemmelsene.

Begrepet maksimal delegering betyr delegering til lavest effektive nivå innenfor rammen av det til enhver tid gjeldende lovverk. I dette ligger at det organ som delegerer må bl.a. vurdere forsvarlighet, rettssikkerhetsaspekter samt realkompetansen til det organ det vurderes delegert myndighet til, før det treffes vedtak om delegering.

Formannskap delegeres myndighet til å treffe vedtak i alle saker innenfor sitt ansvars- og arbeidsområde (funksjonsområde) der det ikke eksplisitt i lov, reglement eller annen bestemmelse er sagt at kommunestyret selv treffer avgjørelse i saken.

Maksimal delegering fra politisk nivå til rådmannen gir rådmannen fullmakt til å treffe avgjørelser i alle personalsaker, opprettelse og nedleggelse av stillinger, enkeltsaker hvor avgjørelsesmyndighet ved lov ikke er lagt til et annet organ eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Typer av saker av prinsipiell betydning avgjøres av kommunestyret selv. Likeledes høringsuttalelser som avgis på Lunner kommunens vegne.

Saker som ikke avgjøres av rådmannen og som faller utenfor definert funksjons-/virksomhetsområde for Formannskap og som ikke er klagesaker, avgjøres av kommunestyret selv.

Reglement for delegering av myndighet i Lunner kommune følger som vedlegg til denne rapporten. Det består av følgende deler:

1. Prinsipper for delegering av myndighet i Lunner kommune
2. Reglement for delegering av myndighet fra kommunestyret til formannskapet i Lunner kommune
3. Reglement for delegering av myndighet fra kommunestyret til rådmannen

I tillegg har rådmannen, innenfor rammen av sin delegerte myndighet, utarbeidet Reglement for interndelegering i Lunner kommune.

6 Erfaringer med dagens organisering

6.1 Spørreundersøkelse

Det vises til rapportens vedlegg 1 Resultater av spørreundersøkelsen. Følgende momenter vil trekkes fram:

Generelt:

- Sakene oppleves som forsvarlig utredet
- Det er gitt god nok informasjon om sakene før behandling
- De administrative ressursene som settes av under gjennomføring av møtene er tilfredsstillende
- Møterom og teknisk utstyr fungerer godt
- iPolitiker fungerer bra

Kommunestyret

- De reelle beslutningene skjer i kommunestyret
- Det er vanskelig å vurdere om det er saker som burde blitt behandlet i kommunestyret, som ikke blir det. Det kan for eksempel være en del større høringer.
- Det er ikke ønskelig å delegere flere saker fra kommunestyret
- Det er god nok tid til drøftinger av saker før vedtak fattes
- To-trinns behandling av politiske saker er det riktige
- Kommunestyret må ha minst like mange møter som i dag
- Opplæringen av folkevalgte er tilfredsstillende
- Kommunestyret bør i hovedsak ha kveldsmøter. Dog kan dette være konfliktfylt i forhold til å følge opp barn, delta i frivillig arbeid. Enkelte møter kan med fordel gjennomføres som dagsmøter. Dette gjelder særlig møter med store viktige saker, hvor det er en særskilt fordel å starte uthvilt.
- Overføring av kommunestyremøtene på web-tv gir innbyggerne god innsikt i politiske beslutninger

Formannskapet

- Alle saker som har økonomiske konsekvenser skal behandles i formannskapet
- Det er uenighet om formannskapet skal være planutvalg eller ikke
- Formannskapet bør fortsette med samme møtehyppighet som i dag

Organ for trepartssamarbeid

- Trepartsorganet får relevante saker til behandling
- Trepartsorganet ivaretar funksjonen som styringsgruppe for utviklingsprosesser på en tilfredsstillende måte

Komiteene (som har kommunedelplaner)

- Komiteene får relevante saker til behandling
- Komiteene har innflytelse på de endelige vedtakene som fattes i kommunestyret
- Det er ikke hensiktsmessig å ha politiske organer som har tre eller færre møter i løpet av ett år
- Det er ikke nødvendig at alle i kommunestyret sitter i en komité eller et utvalg
- Det er behov for å endre den politiske organiseringa vi har i dag

Næringskomiteen

- Næringskomiteen har i stor grad bidratt til at næringsutvikling er satt på dagsorden i Lunner kommune
- Næringskomiteen bør erstattes med et råd som er sammensatt av politikere, representanter fra næringslivet og representanter fra administrasjonen.

6.2 Fordeling av saker

Nedenfor er det laget en oversikt over antall saker i de ulike organene i 2012 og 2013:

Organ	2012	2013
Kommunestyre	134	98
Kontrollutvalget	54	44
Formannskap	139	113
Organ for trepartssamarbeid	11	10
Oppvekst- og Kulturkomiteen	17	19
Helse- og Omsorgskomiteen	17	11
Infrastruktur- og eiendomskomiteen	10	9
Næringskomiteen	13	8
Eldrerådet	23	20
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	15	11

6.3 Møteaktivitet

Nedenfor er det laget en oversikt over antall møter i de ulike organene i 2012 og 2013:

Organ	2012	2013
Kommunestyre	12	8
Kontrollutvalget	7	5
Formannskap	13	13
Organ for trepartssamarbeid	5	6
Oppvekst- og Kulturkomiteen	6	4
Helse- og Omsorgskomiteen	7	5
Infrastruktur- og Eiendomskomiteen	4	5
Næringskomiteen	4	3
Eldrerådet	8	7
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	6	4

- I 2012 hadde kommunestyre en samling knyttet til Samhandlingsreformen
- I 2012 hadde kommunestyret to dager med Strategi- og plandager. Dette bortfalt i 2013 og var erstattet med et vanlig dagmøte.
- Ett av formannskapsmøtene er det årlige fellesmøtet med formannskapene i Gran og Jevnaker

6.4 Frammøte

Nedenfor er det laget en oversikt som viser gjennomsnittlig frammøteprosent blant de faste medlemmene av organene og gjennomsnittlig frammøte i forhold til organets antall medlemmer:

Organ	2012		2013	
	Frammøte	Møtet satt	Frammøte	Møtet satt
Kommunestyret	74,5%	23,6 av 25	84,2%	24,5 av 25
Formannskapet	88,9%	6,9 av 7	89%	6,8 av 7
Organ for trepartssamarbeid	83%	7,4 av 9	90,7%	8,2 av 9
Oppvekst- og Kulturkomiteen	59,4%	4,8 av 7	75%	5,3 av 7
Helse- og Omsorgskomiteen	81,5%	6 av 7	71,4%	5 av 7
Infrastruktur- og Eiendomskomiteen	78,6%	5,8 av 7	68,6%	5,4 av 7
Næringskomiteen	71,4%	5,3 av 7	66,7%	4,7 av 7
Eldrerådet	73,4%	5,9 av 7	89,9%	6,7 av 7
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	76,6%	4,2 av 5	75%	3,8 av 5

7 Økonomi

7.1 Folkevalgtgodtgjørelse

Det vises til vedlegg 10.1. Dette er Reglement godtgjørelse folkevalgte fra og med 1.1.2012, vedtatt av kommunestyret 24.11.2011 sak 94/11.

7.2 KOSTRA

KOSTRA-funksjon 100 Politisk styring

Godtgjørelse til folkevalgt, inkl. utgifter som følger med møteavvikling, representasjonsutgifter, befaringer/høringer mm. arrangert av folkevalgte organer (utvalg/nemder/komiteer), partistøtte og utgifter til valgavvikling. Utgifter til interkommunale/regionale politikere og samarbeidstiltak, med mindre slike er entydig knyttet til bestemte funksjoner (f.eks. regional næringsutvikling som føres på funksjon 325 «Tilrettelegging for næringslivet»).

(ureviderte tall)	2010	2011	2012	Gran	Jevn-aker	Grp. 7	Landet u/Oslo
Brto driftsutgifter Funksjon 100, i kr. Pr. innbygger	312	392	362	429	614	315	374

7.3 Regnskap hittil i år

Funksjon 100 Politisk styring

	Lønn	Andre utg.	Inntekter	Sum
Opprinnelig budsjett	1795,5	1418,3	-16,1	3197,8
Justert budsjett	1795,5	1411,3	-16,1	3190,7
Foreløpig regnskap 2013	1870,0	1762,0	-97,0	3535,0
Foreløpig avvik regnskap - budsjett	-74,5	-350,7	80,9	-344,3

Kostnader til valget i 2013 ble ca. kr 200' mindre enn budsjettert, slik at det reelle merforbruket til politisk aktivitet i Lunner i 2013 utgjør ca. kr 550'.

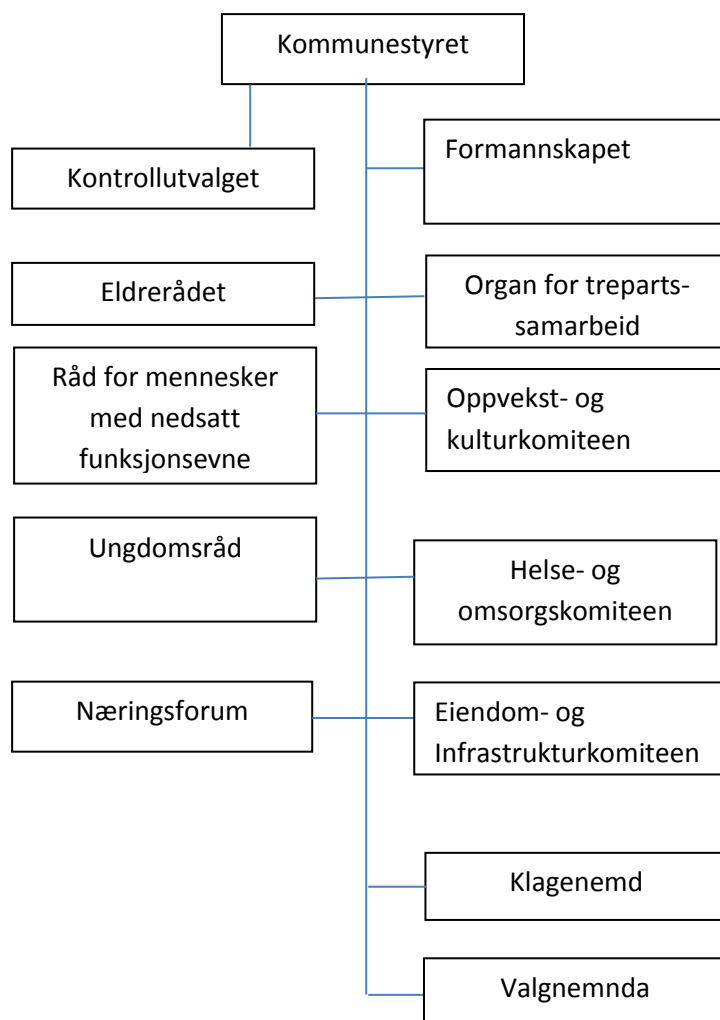
8 Evaluering

Med utgangspunkt i spørreundersøkelse, statistikk og idédugnad er følgende momenter av særlig betydning:

Dette ønsker vi å få til	Dette ønsker vi å unngå
Kommunestyret	
De reelle beslutningene skal skje i kommunestyret	At sakene er ferdig diskutert i andre fora
Viktige beslutninger skal ikke delegeres fra kommunestyret	Et delegasjonsreglement som delegerer for mange saker
De folkevalgte sitter i organer som gjør at de får god kjennskap til sakene	Dårlig frammøte i enkelte organer Folkevalgte opplever at det ikke er meningsfylt å sitte i organet
Alle saker skal ha to-trinns behandling	
Formannskapet	
God økonomisk oversikt og styring	Sakene skal ikke «ferdigbehandles» i formannskapet, slik at vi ikke får en reell behandling i kommunestyret
En saksmengde som er overkommelig	
Komiteene	
Komiteene har en oppgaveportefølje som skaper politisk engasjement	Komiteer med dårlig frammøte
Komiteene har møter minst 8 ganger pr. år	Komiteer som har veldig få møter pr. år
Trepartsorganet	
Godt organ for arbeidsgiverpolitikk og samarbeid	Et organ som ikke får relevante saker
Styringsgruppe hvor både politisk nivå, administrasjon og ansatte møtes som likeverdige parter	
Næringskomiteen	
Et organ som bidrar til å sette næringsutvikling på dagsordenen	At organet har dårlig frammøte
En ressursgruppe som gir innspill til kommunens arbeid med næringsutvikling	At inhabilitet gjør at medlemmer relevant kompetanse ikke kan delta

9 Anbefalinger

Gruppelederne behandlet i sitt møte 6.2.2014 Evaluering av politisk organisering. Med utgangspunkt i framlagte dokumenter innstiller gruppeledermøtet på følgende politiske organisering:

Kommentarer til organiseringen:

- De reelle og prinsipielle beslutningene skal skje i kommunestyret
- Formannskapet har ingen endringer i forhold til dagens organisering, med unntak av at alle saker heretter skal gå gjennom formannskapet.
- Helse- og Omsorgskomiteen og Oppvekst- og Kulturkomiteen videreføres. Komiteene skal heretter avgi uttalelse i relevante saker (ikke innstille). Det skal kun planlegges fire møter pr. år. Møter ut over dette skal gjennomføres når det er behov i forhold til relevante saker.
- Det skal gjennomføres to møter i året hvor ordfører, lederne av komiteene og rådmannen deltar. Dette for å skaffe oversikt over hvilke saker som skal til behandling og planlegging av møter.

- Eiendom- og Infrastruktur skal kun behandle revisjon/rullering av Kommunedelplan Teknisk.
- Trepartsorganet videreføres som i dag. Dette har ansvar for revisjon og rullering av Kommunedelplan Kommuneorganisasjon.
- Næringskomiteen legges ned fra 1.5.2014
- Det opprettes et Næringsforum. Det består av 7 medlemmer og en sammensetning med 3 politikere, 2 representanter fra næringslivet og 2 representanter fra administrasjonen. Næringsforum skal være et samarbeidsorgan som følger opp Strategisk Næringsplan og kan uttale seg i saker innenfor dette området.

10 Vedlegg

10.1 Resultat av spørreundersøkelse

10.2 Idé-dugnad i kommunestyret 16.1.2014

10.3 Godtgjøring folkevalgte

10.4 Reglement for delegering av myndighet i Lunner kommune